

KÜTAHYA ŞEHİTLER ORTAOKULU

İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK
KAVRAMLAR

CUMA SONYÜREK
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

FİKİR AKIMI

Bir düşüncenin yayılmasını, etki alanı oluşturmasını ifade eder.

Osmanlıcılık, Batıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Milliyetçilik, Panslavizm gibi..

MEŞRUTİYET

Padişah, kral veya güçlü bir yönetici ile meclisin aynı anda faaliyet gösterdiği yönetim şekli, rejimdir.

Osmanlı Devleti de Meşrutiyeti ilan etmiş bir devlettir.

31 Mart Ayaklanması'nda karşımıza çıkar.

RÜŞTİYE

ORTAOKUL

SELANİK ASKERİ RÜŞTİYESİ gibi..

İDADI

LİSE

MANASTIR ASKERİ İDADİSİ gibi..

HİTABET

Güzel Konuşma sanatı, Etkileyici konuşmak..

SÖMÜRGEÇİLİK

Güçlü devletlerin çıkarları için zayıf devletleri her türlü yol ile kullanması, kendine çıkar sağlamasıdır.

EMPERYALİST DEVLET

Sömürgecilik yapan devlet demektir.

İTTİHAT VE TERAKKİ CEMİYETİ

Osmanlı' nın son döneminde yönetimde etkili olan bir cemiyettir.

Mustafa Kemal de başlangıçta üyesi iken sonradan ordu mensubu olan üyelerin siyasete karışmasını doğru bulmadığı için ayrılmıştır.

ASKERİ ATEŞE/ ATEŞEMİLİTERLİK

Askeri elçi demektir.

Devletin görev yaptığı devlet ile arasındaki askeri bağlantılarını kurmak anlamına gelir.

DİPLOMASİ/ DİPLOMATİK

Diplomasi, dış politikada sorunların barışçıl yöntemlerle çözümlmesini ifade etmektedir.

Anlaşma, görüşme, konferans, toplantı..

MANDA VE HİMAYE

Mandacılık

Sömürgecilik ile aynı amaca ait bir tanımdır.

İlk kez Paris Barış Konferansı'nda gündeme geldi.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti

AZINLIK

Osmanlı Devleti içerisinde yaşayıp kendini Osmanlı Devletine ait hissetmeyen, ayrılıp başka bir devlet kurmak isteyen insanlara verilen addır.

Rumlar, Ermeniler...

GAYRİMÜSLİM

Müslüman Olmayan..

Hristiyan, Yahudi...

MÜDAFAA-İ HUKUK

Muhafaza-ı Hukuk

Haklı ve yasal olarak memleketini savunan/müdafaa edenlerin oluşturduğu grupların ortak adı..

İzmir Müdafaa-ı Hukuk Cemiyeti

ŞARK/ ŞARKİYYE

Dođu

Vilayeti Şarkıyye/ Dođu illeri

GARP

Batı

Garbın Afakını sarmışsa...

Batının ufkunu sarmışsa...

MİLLİ

Yerli, ÷lkemize ait veya yararlı...

Milli Cemiyetler/ Yararlı Cemiyetler

CEMİYET

Benzer düşüncede olan insanların oluşturduğu grup, dernek, topluluk...

Vatan ve Hürriyet Cemiyeti

KUVA-I MİLLİYE

Milis güçler/ Milis Kuvvetler

Düşmana karşı bölgesel direniş yapan, silahlı düzensiz halk birlikleri...

KUVA-I İNZİBATIYE

Osmanlı Hükümetinin TBMM ' yi ortadan kaldırması amacıyla oluşturduğu ordunun adı, ayaklanan bir oluşum..

MİLLİ BİLİNÇ

Ulusal Bilinç

Memleketin içinde olduğu duruma karşı duyarlı olmak, farkında olmak ve faaliyet göstermek..

Havza Genelgesi= MİLLİ BİLİNÇ UYANDI

GENELGE

Tamim

Yol gösteren, tarif eden belge...

Amasya Genelgesi/ Amasya Tamimi

İHTİLAL BİLDİRİSİ

Karşı koymaya, mücadeleye başlama çağrısı...

«Amasya Genelgesi bir ihtilal bildirisidir.»

KONGRE

Herhangi bir konuyu görüşmek için bir araya gelmek..

Sivas Kongresi

MİLLİ SINIRLAR

Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandığı anda elimizde bulunan, işgale uğramamış topraklardır.

Musul, Batum ve Hatay Milli sınırlar içindedir.

İlk Erzurum Kongresinde Milli Sınırlardan bahsedildi.

HEYET-İ TEMSİLİYE

Temsil Heyeti

İstanbul Hükümeti işgallere sessiz kaldığı için M. Kemal ve arkadaşları tarafından oluşturulan halk adına karar veren heyet, grup..

İlk Erzurum Kongresinde kuruldu.

ULUSAL EGEMENLİK/ MİLLİ EGEMENLİK

Halkın kararı, Milli irade..Yönetimde halkın söz sahibi olması, meclisin açılması...

ULUSAL EGEMENLİK İLKESİ ?

Amasya Genelgesi'nde

Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Erzurum Kongresi'nde

Kuva-1 milliyeyi etkin milli iradeyi hakim...

Amasya Görüşmeleri'nde

Meclis derhal toplanmalıdır..

Milletin temsilci gibi sözler...

MİLLİ BAĞIMSIZLIK/ULUSAL BAĞIMSIZLIK

Devletin siyasi, adli ve ekonomik olarak özgür şekilde karar vermesi, kendi işlerini, şehirlerini, ekonomisini kendisinin yönetmesidir.

MİLLİ BAĞIMSIZLIK İLKESİ ?

Amasya Genelgesi'nde

Vatanın bütünlüğü ve **milletin bağımsızlığı** tehlikededir.

Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve....

Erzurum Kongresi'nde

Manda ve himaye kabul olunamaz.

Vatanın bütünlüğü, işgallere karşı olmak, mücadele amacımız gibi..

ULUS

Millet

ULUSAL

Milli, Tüm yurdu ilgilendiren, yurt çapında, ülke içindeki durumlar..

Sivas kongresi her açıdan **ulusal** bir kongredir.

ULUSLARARASI

Diğer devletlerle ilgili faaliyetler...

Anlaşma, konferans, savaş...

Örnek:

Moskova Anlaşması..

GÜÇLER BİRLİĞİ

Kuvvetler Birliği

Yasama, Yürütme, Yargı yetkisinin tek kişi veya kurumda toplanmasıdır.

! İlk TBMM' nin özelliklerinden biridir.

Demokrasiye aykırıdır..!

YASAMA- YÜRÜTME-YARGI

Yasama- Yasa Yapma- Hiyaneti Vataniye Kanunu

Yürütme-Görev verme , atamak- İsmet İnönü'nün
Batı Cephesine atanması

Yargı-Cezalandırma, adalet- İstiklal
Mahkemelerinin Kurulması

MİSAK- MİLLİ

Milli Yeminler

Misak-1 Milli kararlarının temelinde
BAĞIMSIZLIK İLKESİ vardır.

ULUSAL EGEMENLİK yoktur.

Misak-1 Milliyi Son Osmanlı Mebuslar Meclisi
onaylamıştır **TBMM değil..!**

MUHALEFET

Karşı Düşünce, farklı fikirde olma..

MUHALİF

Farklı fikirde olan kimse..

HİYANET-İ VATANİYE KANUNU

TBMM ye karşı;

Ayaklanan, muhalif olan, askerden kaçan, itilaf devletlerine yardım eden, Sevr'i kabul edenleri cezalandırmak için çıkarılan kanun..

Uygulanması için **İSTİKLAL MAHKEMELERİ** kuruldu.

FETVA

Bir konu hakkında dini görüŖ bildirmek, din görevlisinin konuyla ilgili yönlendirmesi..

TBMM ‘ ye karşı fetva...

İRÂDE-İ MİLLİYE/ HAKİMİYET-İ MİLLİYE- ANADOLU AJANSI

Milli mücadelede halkı **BİLİNÇ**lendiren basın
yayın organları..

TOPYEKÛN

Hep beraber, hep birlikte...

Topyekûn hareket etmek..

İKMAL BÖLGESİ

Tamamlama veya destek bölgesi demektir.

MAKUS TALİH

Kötü kader..

Siz orda yalnız düşmanı değil, milletin **makus talihini** yendiniz.

TAARRUZ

Bir kazanım elde etmek için harekete geçmek,
Saldırmak...

İKTİSAT

Mali, ekonomik, para ile ilgili olan..

TAVİZ

Yarar sağlayacak bir konuda kendi elinde olandan vazgeçmek, feragat etmek, fedakarlık etmek..

BATUM Misak-1 Milliden ilk **taviz**dir.

CEMİYET-İ AKVAM

Milletler Cemiyeti

Dünya Savaşı'ndan sonra barışı sağlamak adına kurulmuşsa da büyük devletlerin çıkarlarını korumaktan öteye gidemedi.

LEHİNE-ALEYHİNE

Lehine: Yararına-Olumlu

Aleyhine: Zararına- Olumsuz

SALTANAT

Yönetme yetkisinin babadan oğula geçmesidir.

Kişi egemenliği, tek kişinin egemenliği de denilebilir.

TASARRUF BİLİNCİ

Maddelerin tüketiminde dikkatli davranma, geređi kadar kullanma, idareli tüketmeye **tasarruf** denir.

İsraf: Tasarruflu davranmamak, gereksiz harcama.

MİLLİ EKONOMİ

Ekonomide **Yerli** malını kullanmak, **Türk İşletmeci**yi destekleme politikası

HİLAFET

Halifelik

FIRKA

Siyasi Parti

Cumhuriyet Halk **Fırkası**

MECELLE

Osmanlı Döneminde Dine dayalı oluşturulan
Aile hukukunu belirleyen kanun

Medeni Kanun Mecellenin yerine getirildi..!

TEŐKİLAT-I ESASİYE

TeŐkilatın Esasları

Devletin Temel İlkeleri anlamlarına gelir.

İlk Anayasamızdır..!

DEVLETİN NİTELİKLERİ

Demokratik Devlet

Sosyal Devlet

Hukuk Devleti

Laik Devleti

VELAYET

Çocuklar üzerinde ailesinin haklarıdır.

MÜLKİYET

Bir mal, ürün üzerindeki haklardır.

KABOTAJ

Denizlerde yolcu ve yük taşıma hakkı

Kabotaj Kanunu

NUTUK

SÖYLEV

Kalabalığa karşı yapılan etkili, coşkulu konuşma.

Büyük Nutuk

Onuncu Yıl Nutku

MİLLİ KÜLTÜR

Millete ait maddî ve manevî değerlerin bütünüdür.

MİLLİ KİMLİK

Bir milletin kendine özgü düşünüş ve yaşayış biçimi, dil, töre ve gelenekleri, toplumsal değer yargıları ve kuralları ile oluşan özellikler bütünü

DARÜLFÜNUN

Osmanlı'da Üniversite..

Yerine Üniversite Reformu ile **İstanbul
Üniversitesi** kuruldu.

HIFZISIHHA

Refik Saydam **Hıfzısıhha** Müessesesi..

Koruyucu **SAĞLIK**, aşı, serum üretimi...

SANATORYUM

SAĞLIK ile ilgilidir...

Verem ile mücadele eder.

MUSİKİ

Müzik..

MİLLİ GÜÇ

Devletin Hedeflerine ulaşmak için kullandığı tüm güçleri ifade eder.

MİLLİ BİRLİK ve BERABERLİK

Millet olmanın şartıdır.

Bir ülkede yaşayan insanların bazı değerler konusunda birlikte hareket etmesi ve ortak düşünmesidir.

ÜLKÜ (AMAÇ) BİRLİĞİ

Beraber yaşama arzusu..

İnsanları bir arada tutan güç..!

BİRLEŐTİRİCİLİK

İnsanları ortak amaç etrafında toplama özelliği

Türkiye Cumhuriyet'ini kuran Türkiye halkına
Türk Milleti denir.

ÖZEL TEŞEBBÜS

Yatırım yapan halk..

ÇAĞDAŞLAŞMA

Uygarlık

Medeniyet

Çağın gereklerine ayak uydurmak..

DOGMATİK

Sorgulanamaz olan

Bir düşünceye körü körüne bağlılık..

DİNAMİK

Sürekli kendini yenileyen..

EVRENSEL

Tüm insanlığı ilgilendiren..

AKILCILIK- BİLİMSELLİK

Batıl inançlara ve dogmatizme karşı akıl ve mantığa göre hareket etmek, bilimin esaslarına inanmaktır.

TEŐEKÜR EDERİM..!

Başarılar Dilerim..!